

Lasowiacy Tekst 5: Boże Narodzenie, zwyczaje

Autor: Izabela Stapor

Wieś: Wola Raniżowska
 Nagranie i zapis: Izabela Stapor
 Informatorzy: Stefania Marut; zamieszkała w Woli Raniżowskiej, gmina Raniżów; urodzona w 1920 r. w Woli Raniżowskiej; ukończyła kilka klas szkoły podstawowej; nigdy na dłużej nie wyjeżdżała; rolnik. Rodzice i mąż również pochodzą z Woli Raniżowskiej. Antoni Marut; zamieszkały w Woli Raniżowskiej, gmina Raniżów; urodzony w 1927 r. w Woli Raniżowskiej; ukończył kilka klas szkoły podstawowej; nigdy na dłużej nie wyjeżdżał; rolnik. Rodzice i żona również pochodzą z Woli Raniżowskiej.

vm}T3087.mp3|L{vm} - A dziża tako s chleba stoła, w {tt}kącisku, odnosowienie samogłoski a|kocisku{/tt}, jak za ubiegłego roku i ziele na tam i to tako była tradycja i {tt}zawsze, mazurzenie|zawse{/tt} sie we wigilią rano przynosiło dziżke jus i ziele i na stół siano i obrus a potam ta słoma wiecór, i to dzieci miały rozpiaste, bo na słomie {tt}spali, występowanie twardego l w grupie li|spaly{/tt} wszyscy.- A w Szczypana kolanda, chodziła w Szczepana, nie? To chodziły takie o, małe chłopoczki, dziewczynki za kolede, nie? - Tak. - To nie puścił {tt}gospodarz, przejście pochylonego a > o|gospodorz{/tt} do domu, {tt}aż musiał, prejotacja, fonetyka międzywyrazowa ubezdzwięczniająca, wymowa zwężonego a jako o|jasz musioł{/tt} {tt}wysprzutać, rozłożona i podwyższona wymowa samogłoski nosowej a|wysprzuntać{/tt}, nie? Na śniecie nie puścił nikogo, stoły pod progam, jaz gospodynii czy gospodorz wysprzontaly to to, i tygo, i dopiro wtedy puścili tych kolendników. Jak te kolendniki przyszły ty dziewczyny.- A we {tt}Szczepana, mazurzenie|Scepana{/tt} to wstoł i krowoł {tt}zaniósł, uproszczenie grupy spółgłoskowej w wygłosie|zaniós{/tt} kolanda, opłatka troske i chleyba, krową, to ony zabecały sie, przyjeny {tt}kolędę, rozłożona wymowa nosówki ę przed wybuchową d i zanik nosowości w wygłosie, zmiana barwy ę > a|kolanda{/tt}, a to, a potam kolandniki chodziły po domach na kolanda koladowały: Daj Boże {tt}szczęście, rozłożona wymowa samogłoski nosowej przed spółgłoską szczelinową|szczenście{/tt} na Święty {tt}Szczepan, wymowa spółgłosek dźwiękowych w wyrazach, w których występuje mazurzenie|Ścipan{/tt} kolanda. Ale jak był chłopok to sie {tt}pierwszego, występowanie grupy -ir- bez rozszerzenia artykulacyjnego, uproszczenie grupy spółgłoskowej -wsz-, ścieśnione e > i|pirsigo{/tt} puściło, a jak dziewczina – nie puściło. - Bo nie było szczynsio. {tt}|{/tt}- Musioł być pirsii chłopok na kolanda. A drugi to jest, mogła być dziewczina. Ale tak było fajnie, wesoło było jak nie wiem. A po postniku, takie płoty były z dronek.- Takie stare płoty, takie z dronek.- To nojpirw do świń, półke sie tako brało i we {tt}drzwi, uproszczenie grupy trz wymawianej jako cz|dźwi{/tt}, we dźwi, ci chszonknana, to bedzie bukiet. Bedzie bukiet, bo chrzonknana. A potem dziewczini znou sli do płotu i tak dronka: wdowiec, kawalir, wdowiec, {tt}kawaler, przejście ścieśnionego e > i|{/tt} kawalir, wdowiec, kawalir. Jaki na {tt}ostatku, labializacja samogłoski o|ostatku{/tt} sie ji przytocoł cy kawalyr cy gdowiec.- Jak łostatnio dronka była {tt}wdowiec, przejście grupy wd- > gd- w nagłosie|gdowiec{/tt}, to za gdowca wyszła.- Tak. {tt}fonetyka międzywyrazowa ubezdzwięczniająca|Nieros i{/tt} śmisne to było naprowde.